



Laidiens: **20.12.2018., Nr. 250**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2018/250.2**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 796

Rīgā 2018. gada 18. decembrī (prot. Nr. 60 49. §)

Šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju biedrības un krustojuma cūku audzētāju organizācijas atzīšanas kārtība, kā arī audzēšanas programmas apstiprināšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Dzīvnieku audzēšanas un ciltsdarba likuma 5. panta otrās daļas 1. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju biedrības (turpmāk – biedrība) un krustojuma cūku audzētāju organizācijas (turpmāk – organizācija) atbilstības kritērijus un atzīšanas kārtību, kā arī audzēšanas programmu apstiprināšanas kārtību:

1.1.1. saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regulas (ES) 2016/1012 par zootehniskajiem un ģealoģiskajiem nosacījumiem dzīvnieku audzēšanai, tīršķirnes vaislas dzīvnieku, krustojuma vaislas cūku un to reproduktīvo produktu tirdzniecībai Savienībā un ieviešanai tajā, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 652/2014, Padomes Direktīvas 89/608/EEK un 90/425/EEK un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku audzēšanas jomā ("Dzīvnieku audzēšanas regula") (turpmāk – regula Nr. 2016/1012), 4. un 8. pantu – attiecībā uz Dzīvnieku audzēšanas un ciltsdarba likuma 1. panta pirmās daļas 9. punkta "a" apakšpunktā noteiktajiem tīršķirnes vaislas lauksaimniecības dzīvniekiem un krustojuma vaislas cūkām;

1.1.2. saskaņā ar šo noteikumu prasībām – attiecībā uz Dzīvnieku audzēšanas un ciltsdarba likuma 1. panta pirmās daļas 9. punkta "b" apakšpunktā noteiktajiem pārējiem lauksaimniecības dzīvniekiem (turpmāk – pārējie lauksaimniecības dzīvnieki);

1.2. biedrības un organizācijas atzīšanas atsaukšanas kārtību, kā arī audzēšanas programmas apstiprinājuma apturēšanas un atsaukšanas kārtību.

2. Biedrību un organizāciju atzīst un to izstrādātās audzēšanas programmas apstiprina Lauksaimniecības datu centra (turpmāk – datu centrs) izveidota šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju biedrību un organizāciju vērtēšanas komisija (turpmāk – komisija) piecu cilvēku sastāvā. Komisijā ir divi datu centra pārstāvji, divi Zemkopības ministrijas pārstāvji un Latvijas Lauksaimniecības universitātes pārstāvis.

3. Datu centrs savā tīmekļvietnē publicē datu centra direktora apstiprinātu nolikumu, kurā noteikts komisijas sastāvs un darba organizēšanas kārtība, kā arī noteikta šo noteikumu II un III nodaļā minēto atbilstības kritēriju un prasību izvērtēšanas metodika.
4. Komisija, pirms pieņemts lēmums par biedrības vai organizācijas atzīšanu, ir tiesīga pārbaudē izvērtēt biedrības vai organizācijas atbilstību šajos noteikumos minētajiem kritērijiem un prasībām.
5. Komisijas lēmumu var apstrīdēt mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot attiecīgu iesniegumu datu centra direktoram. Datu centra direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.
6. Datu centrs piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par biedrības vai organizācijas atzīšanu iekļauj to šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju biedrību un krustojuma cūku audzētāju organizāciju sarakstā (turpmāk – saraksts). Datu centrs atzīto biedrību un organizāciju sarakstu ievieto savā tīmekļvietnē.
7. Biedrību un organizāciju, kas izstrādā šo noteikumu 1.1.1. apakšpunktā minēto dzīvnieku audzēšanas programmu, sarakstā iekļauj saskaņā ar 2017. gada 10. aprīļa Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2017/716, ar ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1012 piemērošanas noteikumus attiecībā uz veidlapu paraugiem tādas informācijas sniegšanai, kas jāiekļauj atzīto šķirnes dzīvnieku audzētāju biedrību un krustojuma cūku audzētāju organizāciju sarakstos, 1. panta prasībām.
8. Biedrību, kas izstrādā šo noteikumu 1.1.2. apakšpunktā minēto dzīvnieku audzēšanas programmu, sarakstā iekļauj, norādot biedrības nosaukumu, atzīšanas datumu, kontaktinformāciju, audzētās dzīvnieku šķirnes, līnijas vai sugas nosaukumu un audzēšanas programmas apstiprināšanas datumu.
9. Biedrība vai organizācija katrai lauksaimniecības dzīvnieku sugai, šķirnei, līnijai vai krustojuma vaislas cūkām izstrādā audzēšanas programmu.
10. Audzēšanas programmu vienas sugas, šķirnes vai līnijas tīršķirnes lauksaimniecības dzīvniekiem vai krustojuma vaislas cūkām var īstenot divas vai vairākas biedrības vai organizācijas, ja tās rakstiski vienojas un izstrādā kopīgu audzēšanas programmu vai izstrādā katra savu audzēšanas programmu un rakstiski vienojas par vienotu prasību iekļaušanu visās audzēšanas programmās saistībā ar:
 - 10.1. tīršķirnes vaislas liellopu, cūku, aitu, kazu, zirgu ierakstīšanu ciltsgrāmatā, vaislinieku un vaislas materiāla sertifikāciju;
 - 10.2. pārējo lauksaimniecības dzīvnieku ciltsvērtības noteikšanu, vaislas dzīvnieku reģistra kārtēšanas metodiku, izlases principiem, atlasē lietotajiem vērtēšanas kritērijiem un tīršķirnes vaislas dzīvnieka definīciju.
11. Apdraudētas šķirnes dzīvnieku saglabāšanai valstī apstiprina vienu audzēšanas programmu.
12. Starp biedrību vai organizāciju un saimniecību ir noslēgta vienošanās par attiecīgās audzēšanas programmas īstenošanu ar noteiktiem veicamajiem uzdevumiem.
13. Atzīta biedrība vai organizācija katru gadu līdz 1. februārim iesniedz datu centrā pārskatu par iepriekšējo gadu, norādot informāciju par audzēšanas programmas īstenošanas rezultātiem, sniegtajiem ciltsdarba pakalpojumiem un ciltsdarba speciālistu praktiskās apmācības organizēšanu, kā arī sarakstu ar saimniecībām, kurās īsteno audzēšanas programmu, tostarp norādot šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas saimniecības, ja attiecināms.

14. Biedrība vai organizācija šo noteikumu 13. punktā minētajā sarakstā norāda saimniecības nosaukumu un saimniecībā audzēto lauksaimniecības dzīvnieku sugu, šķirni vai līniju.

II. Biedrības un organizācijas atzīšana, atzīšanas atsaukšana un tīršķirnes vaislas lauksaimniecības dzīvnieku un krustojuma vaislas cūku audzēšanas programmu apstiprināšanas, apturēšanas un atsaukšanas kārtība

15. Biedrību un organizāciju atzīst un šo noteikumu 1.1.1. apakšpunktā minēto dzīvnieku audzēšanas programmu apstiprina atbilstoši regulas Nr. 2016/1012 II nodaļas un I pielikuma prasībām.

16. Biedrība vai organizācija iesniedz komisijai iesniegumu par šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju biedrības vai krustojuma cūku audzētāju organizācijas atzīšanu un audzēšanas programmas apstiprināšanu (1. pielikums) papīra formā vai elektroniska dokumenta veidā, ja tas sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

17. Komisija mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas izvērtē biedrības vai organizācijas atbilstību un pieņem lēmumu par tās atzīšanu vai neatzīšanu, kā arī tās izstrādātās audzēšanas programmas apstiprināšanu vai neapstiprināšanu.

18. Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par atzīšanas atsaukšanu biedrībai vai organizācijai un audzēšanas programmas apstiprinājuma apturēšanu vai atsaukšanu atbilstoši regulas Nr. 2016/1012 47. panta prasībām, kā arī ja biedrības vai organizācijas darbības atkārtoti, pastāvīgi vai kopumā neatbilst normatīvajos aktos par dzīvnieku audzēšanu un ciltsdarbu noteiktajām prasībām.

III. Biedrības atzīšana un atzīšanas atsaukšana, kā arī pārējiem lauksaimniecības dzīvniekiem izstrādātas audzēšanas programmas apstiprināšanas, apstiprinājuma apturēšanas un apstiprinājuma atsaukšanas kārtība

19. Biedrība var pieteikties atzīšanai par šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju biedrību, ja tā atbilst šādiem kritērijiem un prasībām:

19.1. tā vismaz vienu gadu darbojas konkrētās lauksaimniecības dzīvnieku sugas, šķirnes vai līnijas izkopšanas jomā;

19.2. tai attiecībā uz katru izstrādāto audzēšanas programmu ir pietiekams saimniecību un tīršķirnes vaislas dzīvnieku skaits, izņemot apdraudēto šķirni;

19.3. audzēšanas programmas īstenošanai un ar ciltsdarbu saistīto pakalpojumu sniegšanai tai ir piemērotas telpas un aprīkojums, ciltsdarba speciālisti un fiziskās personas, kas ir saņēmušas attiecīgu sertifikātu atbilstoši normatīvajiem aktiem par fiziskām personām, kuras veic lauksaimniecības dzīvnieku vērtēšanu, pārraudzību, mākslīgo apsēklošanu, olšūnu un embriju transplantāciju;

19.4. tai ir izstrādātas paškontroles procedūras;

19.5. tai ir izstrādāts dokuments, kurā noteikti biedrības un audzēšanas programmas īstenošanā iesaistīto dzīvnieku audzētāju pienākumi un tiesības, kā arī strīdu izšķiršanas kārtība;

19.6. tai ir izstrādāta attiecīgās lauksaimniecības dzīvnieku sugas, šķirnes vai līnijas audzēšanas programma.

20. Biedrība audzēšanas programmā norāda:

- 20.1. vienu vai vairākus no attiecīgās sugas, šķirnes vai līnijas lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas programmas mērķiem – uzlabošana, saglabāšana, atjaunošana vai jaunas šķirnes radišana;
- 20.2. attiecīgās sugas, šķirnes vai līnijas lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas programmas sasniedzamo mērķi un uzdevumus;
- 20.3. attiecīgās selekcionējamās sugas, šķirnes vai līnijas tīršķirnes vaislas dzīvnieka definīciju;
- 20.4. pašas izstrādātu attiecīgai lauksaimniecības dzīvnieku sugai izmantojamo identificēšanas sistēmu vai normatīvajos aktos par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtību, kā arī lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību noteikto informāciju;
- 20.5. vaislas dzīvnieku reģistra kārtības metodiku;
- 20.6. izmantojamo lauksaimniecības dzīvnieku izcelsmes reģistrācijas sistēmu;
- 20.7. pašas izstrādātu attiecīgās lauksaimniecības dzīvnieku sugas pārraudzības vai snieguma pārbaudes kārtību vai normatīvajos aktos par lauksaimniecības dzīvnieku pārraudzības un snieguma pārbaudes kārtību noteikto informāciju;
- 20.8. lauksaimniecības dzīvnieku izlases principus un atlasē lietotos vērtēšanas kritērijus;
- 20.9. ciltsvērtības noteikšanu;
- 20.10. izmantojamo veidlapu zootehniskā sertifikāta un izcelsmes apliecinājuma izsniegšanai, kuros iekļauta informācija atbilstoši normatīvo aktu prasībām par zootehniskā sertifikāta un izcelsmes apliecinājuma izsniegšanas kārtību.
21. Biedrība komisijai iesniedz iesniegumu par šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju biedrības atzīšanu un audzēšanas programmas apstiprināšanu (2. pielikums) papīra formā vai elektroniska dokumenta veidā, ja tas sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.
22. Komisija mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas izvērtē biedrības atbilstību šo noteikumu 19. punktā minētajām prasībām un iesniegtās audzēšanas programmas atbilstību šo noteikumu 20. punktā minētajām prasībām. Ja biedrība atbilst minētajām prasībām, komisija pieņem lēmumu par biedrības atzīšanu un audzēšanas programmas apstiprināšanu.
23. Ja komisija, izvērtējot atbilstību, konstatē trūkumus, tā nosaka termiņu trūkumu novēršanai, ne ilgāku par 30 dienām.
24. Ja biedrība komisijas konstatētos trūkumus noteiktajā termiņā nenovērš, komisija pieņem lēmumu par atteikumu atzīt biedrību un apstiprināt audzēšanas programmu un paziņo to biedrībai.
25. Ja biedrība apstiprinātajā audzēšanas programmā izdara grozījumus, tā komisijai iesniedz šo noteikumu 21. punktā minēto iesniegumu un audzēšanas programmas grozījumus.
26. Komisija izvērtē audzēšanas programmas grozījumu atbilstību šo noteikumu 20. punktā minētajām prasībām un pieņem lēmumu, ievērojot šo noteikumu 22., 23. un 24. punktā minēto kārtību.
27. Ja audzēšanas programmas grozījumi atbilst šo noteikumu 20. punktā minētajām prasībām, komisija pieņem lēmumu par audzēšanas programmas grozījumu apstiprināšanu.
28. Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par biedrības atzīšanas atsaukšanu, ja biedrības darbības atkārtoti, pastāvīgi vai kopumā neatbilst: